

EUROPOS BENDRIJOS BEI
JOS VALSTYBIŲ NARIŲ
IR MAROKO KARALYSTĖS
BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS
DĖL CIVILINĖS PASAULINĖS PALYDOVINĖS
NAVIGACIJOS SISTEMOS (GNSS)

EUROPOS BENDRIJA (toliau – Bendrija)

ir

BELGIJOS KARALYSTĖ,

ČEKIJOS RESPUBLIKA,

DANIJOS KARALYSTĖ,

VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,

ESTIJOS RESPUBLIKA,

GRAIKIJOS RESPUBLIKA,

ISPANIJOS KARALYSTĖ,

PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,

AIRIJA,

ITALIJOS RESPUBLIKA,

KIPRO RESPUBLIKA,

LATVIJOS RESPUBLIKA,

LIETUVOS RESPUBLIKA,

LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,

VENGRIJOS RESPUBLIKA,

MALTA,

NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,

AUSTRIJOS RESPUBLIKA,

LENKIJOS RESPUBLIKA,

PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,

SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,

SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

JUNGTINĖ DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖ,

Europos bendrijos steigimo sutarties Susitariančiosios Šalys (toliau – valstybės narės)

ir

MAROKO KARALYSTĖ (toliau – Marokas),

(toliau – Šalys),

ATSIŽVELGDAMOS į bendrą suinteresuotumą plėtoti civilinę pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą (GNSS),

PRIPAŽINDAMOS GALILEO programos svarbą Europos ir Maroko navigacijos ir informacijos infrastruktūrai,

ATSIŽVELGDAMOS į augančią GNSS taikymo plėtrą Maroke, Europoje ir kitose pasaulio vietose,

SIEKDAMOS sustiprinti Maroko ir Bendrijos bendradarbiavimą bei atsižvelgdamos į 2000 m. kovo 1 d. įsigaliojusį Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, įsteigiantį Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociaciją¹ (toliau – 2000 m. kovo mėn. asociacijos susitarimas),

¹ OL L 70, 2000 3 18, p. 3.

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Susitarimo tikslas

Susitarimo tikslas yra paskatinti, palengvinti ir sustiprinti Šalių bendradarbiavimą Europai ir Marokui prisidedant prie civilinės pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (GNSS) kūrimo.

2 STRAIPSNIS

Sąvokų apibrėžimai

Šiame Susitarime:

„Patikslinimo sistemos“ – regioninės arba vietinės sistemos, pavyzdžiui, Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema (EGNOS). Jos palydovinės navigacijos ir laiko nustatymo signalų vartotojams teikia informaciją, papildančią tą, kuri priimama iš pagrindinių palydovų, ir papildomą informaciją apie atstumą ir (arba) tariamą atstumą arba pataisytą ar patikslintą informaciją apie tariamą atstumą. Šios sistemos sudaro sąlygas vartotojams naudotis geresnės kokybės paslaugomis, pavyzdžiui, didesniu tikslumu, geresnėmis prieigos galimybėmis, integralumu ir didesniu patikimumu.

„GNSS“ – pasaulinė palydovinės navigacijos sistema, teikianti informaciją apie palydovinėje navigacijoje naudojamus ir laiko nustatymo signalus.

„GALILEO“ – Bendrijos ir jos valstybių narių sukurta bei išplėtotą autonomiška Europos civilinė pasaulinė palydovinės navigacijos ir laiko nustatymo sistema. Ją kontroliuoja civilinės institucijos ir ji yra skirta GNSS paslaugoms teikti. GALILEO valdymas gali būti perduotas privačiam sektoriui. GALILEO tikslas – teikti vieną ar daugiau paslaugų, pavyzdžiui, viešai prieinamas, komercines, žmonių gyvybės apsaugos, paieškos ir gelbėjimo paslaugas, taip pat reguliuojamas riboto naudojimo viešąsias paslaugas, skirtas leidimą turinčių viešojo sektoriaus vartotojų poreikiams tenkinti.

„GALILEO vietiniai elementai“ – vietinės sistemos, skirtos GALILEO palydovinės navigacijos ir laiko nustatymo signalų vartotojams teikti informaciją, papildančią tą, kuri priimama iš pagrindinių palydovų. Vietiniai elementai gali būti papildomai išdėstyti aplink oro uostus, jūrų uostus ir miestuose ar kitose geografiniu požiūriu sudėtingose vietovėse. GALILEO pateiks vietinių elementų bendruosius modelius.

„Pasaulinė navigacijos, vietos ir laiko nustatymo įranga“ – bet kokia civiliniam galutiniam vartotojui skirta įranga, galinti perduoti, priimti ar apdoroti palydovinius navigacijos ar laiko nustatymo signalus, skirta teikti paslaugas arba veikti kartu su regionine patikslinimo sistema.

„Reguliavimo priemonė“ – vienos iš Šalių įstatymas, norminis aktas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis ar panašus veiksmas.

„Suderinamumas“ – vartotojo lygiu tokia situacija, kai dvigubos sistemos imtuvai gali priimti signalus iš karto iš dviejų sistemų vienodai gerai arba geriau, nei naudojant tik vieną sistemą.

„Intelektinė nuosavybė“ – sąvoka, vartojama ta reikšme, kuri yra apibrėžta 1967 m. liepos 14 d. Stokholme pasirašytos Konvencijos dėl pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos įsteigimo 2 straipsnyje.

„Atsakomybė“ – fizinio ar juridinio asmens teisinė atsakomybė atlyginti kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą vadovaujantis konkrečiais teisiniais principais ir taisyklėmis. Šis įsipareigojimas gali būti nurodytas susitarime (sutartinė atsakomybė) arba teisės normoje (deliktinė atsakomybė).

„Išlaidų padengimas“ – priemonės, skirtos investavimo ir sistemos eksploatavimo išlaidoms padengti.

„Įslaptinta informacija“ – bet kokios formos informacija, kuri turi būti apsaugota nuo neleistino pavošimo, kuris galėtų įvairiai pakenkti Šalių ar atskiros valstybės narės pagrindiniams interesams, įskaitant nacionalinį saugumą. Tokios informacijos įslaptinimo lygis nurodomas specialiu žymėjimu. Šalys įslaptina tokią informaciją vadovaudamosi galiojančiais teisės aktais ir įstatymais bei ji turi būti saugoma nuo neleistino išslaptinimo, integralumo ir galimybės ja naudotis praradimo.

„Šalys“ – Bendrija ar valstybės narės, arba Bendrija ir jos valstybės narės, pagal atitinkamą jų kompetenciją, ir Marokas.

„Teritorija“ arba „teritorijos“ - kiek tai susiję su Europos bendrija ir jos valstybėmis narėmis - teritorija, kuriai taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis pagal šioje sutartyje nustatytas sąlygas.

3 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo principai

Bendradarbiaudamos pagal šį Susitarimą, Šalys susitarė taikyti šiuos principus:

- 1) Abipusė nauda, pagrįsta bendra teisių ir pareigų, įskaitant įnašus ir mokėjimus, pusiausvyra.
- 2) Partnerystė vykdant GALILEO programą pagal GALILEO valdymą reglamentuojančią tvarką ir taisykles.
- 3) Abipusės galimybės įsitraukti į bendradarbiavimo veiklą vykdant civilinius Europos ir Maroko GNSS projektus.
- 4) Operatyvus keitimasis informacija, kuri gali turėti įtakos bendradarbiavimo veiklai.
- 5) Tinkama intelektinės nuosavybės teisių apsauga, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje.

- 6) Laisvė teikti palydovinės navigacijos paslaugas Šalių teritorijose.
- 7) Neribojama prekyba GNSS įranga Šalių teritorijose.

4 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo veiklos sritis

1. Palydovinės navigacijos ir laiko nustatymo srityje bendradarbiaujama mokslinių tyrimų, pramoninės gamybos, mokymo, taikymo, paslaugų ir rinkos plėtros, prekybos, radijo dažnio spektro, integralumo, standartizavimo, sertifikavimo ir saugumo klausimais. Šalys gali keisti šį sąrašą sprendimu, priimtu laikantis 14 straipsnyje nustatytos tvarkos.
2. Šis Susitarimas neapima Šalių bendradarbiavimo 2.1–2.6 punktuose nurodytose srityse. Jeigu Šalys susitaria, kad siekiant abipusės naudos reikia bendradarbiauti ir kurioje nors toliau nurodytoje srityje, tam prireiks derybų ir atitinkamų susitarimų tarp Šalių sudarymo:
 - 2.1. GALILEO slaptosios technologijos ir objektai, kuriems taikomos eksporto kontrolės ir neplatavimo reguliavimo priemonės, galiojančios Europos bendrijoje ar jos valstybėse narėse,
 - 2.2. kriptografija ir pagrindinės informacijos saugumo užtikrinimo technologijos ir būdai (INFOSEC),

- 2.3. GALILEO sistemos saugumo struktūra (kosmoso, žemės ir vartotojų segmentai),
 - 2.4. pasaulinių GALILEO segmentų saugumo kontrolės savybės,
 - 2.5. viešųjų reguliuojamų paslaugų apibrėžimo, plėtojimo, įgyvendinimo, testavimo, įvertinimo bei eksploatacijos (valdymo ir naudojimo) etapai, ir
 - 2.6. keitimasis išlaptinta informacija apie palydovinę navigaciją ir GALILEO.
3. Šis Susitarimas neturi įtakos Europos bendrijos teisės aktų, įsteigiančių Europos GNSS priežiūros instituciją ir jos institucinę struktūrą, taikymui. Šis Susitarimas neturi įtakos nei nacionalinėms saugumo priemonėms, nei taikomoms reguliavimo priemonėms, kuriomis įgyvendinami neplatavimo ir dvejojo naudojimo objektų eksporto kontrolės įsipareigojimai, įskaitant nematerialaus technologijų perdavimo kontrolę.

5 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo veiklos formos

1. Atsižvelgdamos į taikomas reguliavimo priemones, Šalys kuo labiau skatina bendradarbiavimo veiklą pagal šį Susitarimą, siekdamas sudaryti panašias dalyvavimo jų veikloje galimybes 4 straipsnyje išvardytose srityse.

2. Šalys susitaria bendradarbiauti 6–13 straipsniuose minimose srityse.

6 STRAIPSNIS

Radijo dažnių spektras

1. Naudodamosi sėkmingais ankstesnės veiklos Tarptautinėje telekomunikacijų sąjungoje rezultatais, Šalys susitaria tęsti bendradarbiavimą ir teikti abipusę paramą radijo dažnių spektro klausimais.
2. Šiuo atžvilgiu Šalys skatina paskirti reikalingus dažnius GALILEO, kad būtų užtikrinta galimybė vartotojams visame pasaulyje, ypač Maroke ir Bendrijoje, naudotis GALILEO paslaugomis.
3. Be to, Šalys pripažįsta radijo navigacijos dažnių spektro apsaugojimo nuo trikdžių ir trukdymų svarbą. Šiuo tikslu jos nustato trikdžių šaltinius ir ieško abipusiai priimtinių būdų kovoti su tokiais trikdžiais.
4. Šiame Susitarime nėra nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo taikomų Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos nuostatų, įskaitant Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos radijo ryšio reglamentus.

7 STRAIPSNIS

Moksliniai tyrimai

Šalys skatina bendrą mokslinių tyrimų veiklą GNSS srityje, panaudojant Europos ir Maroko mokslinių tyrimų programas, visų pirma Europos bendrijos bendrąją mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą, Europos kosmoso agentūros mokslinių tyrimų programas ir Maroko įstaigų programas.

Tokia veikla turėtų prisidėti prie civilinės GNSS plėtojimo planavimo. Šalys susitaria nustatyti tinkamą mechanizmą, skirtą užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą ir aktyvų dalyvavimą mokslinių tyrimų programose.

8 STRAIPSNIS

Įmonių bendradarbiavimas

1. Šalys skatina ir remia abipusį įmonių bendradarbiavimą, įskaitant bendrų įmonių steigimą ir Maroko įmonių dalyvavimą atitinkamose Europos pramonės asociacijose bei Europos dalyvavimą atitinkamose Maroko pramonės asociacijose, siekiant įdiegti GALILEO sistemą bei skatinti GALILEO programų ir paslaugų naudojimą bei plėtojimą.

2. Siekdamas palengvinti įmonių bendradarbiavimą, Šalys suteikia ir užtikrina tinkamą ir veiksmingą intelektinės, pramoninės ir komercinės nuosavybės teisių apsaugą su GALILEO ir EGNOS plėtojimu ir eksploatavimu susijusiose srityse ir sektoriuose, laikydamosi aukščiausių tarptautinių standartų, įskaitant veiksmingas šių teisių įgyvendinimo priemones.
3. Kompetentinga GALILEO saugumo tarnyba turi iš anksto suteikti leidimą Marokui į trečiąsias šalis eksportuoti specialiai pagamintus ir pagal GALILEO programą finansuotus slaptus objektus ir technologijas, jei pagal tos tarnybos rekomendaciją tų objektų eksportui reikalingas leidimas vadovaujantis taikomomis reguliavimo priemonėmis. 4 straipsnio 2 dalyje nurodytuose atskiruose susitarimuose taip pat apibūdinamas atitinkamas mechanizmas, leidžiantis priimti rekomendacijas dėl leidimo, kuris turi būti gautas Marokui eksportuojant tam tikrus objektus.
4. Siekiant prisidėti prie Susitarimo tikslų įgyvendinimo, Šalys skatina stiprinti Maroko kompetentingų institucijų ir Europos kosmoso agentūros ryšius.

9 STRAIPSNIS

Prekybos ir rinkos plėtra

1. Šalys skatina prekybą ir investicijas į Europos Sąjungos ir Maroko palydovinės navigacijos infrastruktūrą, įrangą, GALILEO vietinius elementus ir programas.

2. Šiuo tikslu Šalys plačiau informuoja visuomenę apie veiklą GALILEO palydovinės navigacijos srityje, nustato galimas kliūtis GNSS taikymo galimybėms plėsti ir imasi reikiamų priemonių, kad būtų sudarytos šiai plėtrai palankios sąlygos.
3. Kad būtų veiksmingai nustatomi vartotojų poreikiai ir į juos veiksmingai reaguojama, Bendrija ir Marokas svarsto galimybę įsteigti jungtinį GNSS naudotojų forumą.
4. Šis Susitarimas neturi įtakos Šalių teisėms ir įsipareigojimams Pasaulio prekybos organizacijoje.

10 STRAIPSNIS

Standartai, sertifikavimas ir reguliavimo priemonės

1. Šalys pripažįsta, kad tarptautiniuose pasaulinės palydovinės navigacijos paslaugų standartizavimo ir sertifikavimo forumuose svarbu suderinti metodus. Visų pirma Šalys bendrai remia GALILEO standartų kūrimą ir skatina jų taikymą visame pasaulyje, pabrėždamos suderinamumą su kitomis GNSS sistemomis.

Vienas iš suderinimo tikslų – skatinti plačiai ir novatoriškai naudotis GALILEO paslaugomis skatinant taikyti pasaulinius navigacijos ir laiko nustatymo standartus teikiant įvairias – viešas, komercines ir žmonių gyvybės apsaugos – paslaugas. Šalys susitaria sukurti palankias sąlygas GALILEO taikymo galimybėms plėtoti.

2. Todėl skatindamos prisidėti prie šio Susitarimo tikslų ir juos įgyvendinti, Šalys atitinkamai bendradarbiauja sprendžiant visus su GNSS susijusius klausimus, kurie iškyla Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje, Tarptautinėje jūrų organizacijoje ir Tarptautinėje telekomunikacijų sąjungoje.
3. Dvišaliu lygiu Šalys užtikrina, kad priemonės, susijusios su GNSS techniniais standartais, sertifikavimo bei licencijavimo reikalavimais ir procedūromis, nesudarytų nereikalingų kliūčių prekybai. Tokie reikalavimai grindžiami iš anksto nustatytais objektyviais, nediskriminuojančiais ir skaidriais kriterijais.
4. Šalys imasi reguliavimo priemonių, kad būtų galima visapusiškai naudoti GALILEO imtuvus, antžeminę ir kosmoso įrangą jų jurisdikcijai priklausančiose teritorijose.

11 STRAIPSNIS

Pasaulinių ir regioninių GNSS antžeminių patikslinimo sistemų plėtojimas

1. Šalys bendradarbiauja, kad apibrėžtų ir įdiegtų antžeminių sistemų struktūras, kurios optimaliai užtikrintų GALILEO integralumą ir GALILEO paslaugų tęstinumą.

2. Šiuo tikslu Šalys bendradarbiauja regioniniu lygiu, siekdamos Maroke įdiegti EGNOS sistema paremtą regioninę antžeminę patikslinimo sistemą. Numatoma, kad naudojantis tokia regionine sistema bus galima teikti regionines integralumo paslaugas, kurios papildytų pasauliniu mastu teikiamas GALILEO sistemos paslaugas.
3. Vietos lygiu Šalys sudaro sąlygas plėtoti GALILEO vietinius elementus.

12 STRAIPSNIS

Saugumas

1. Šalys pabrėžia būtinybę apsaugoti pasaulines palydovinės navigacijos sistemas nuo netinkamo naudojimo, trikdžių, trukdymų ir piktavališkų veiksmų.
2. Šalys pripažįsta, kad bendradarbiavimas siekiant užtikrinti GALILEO sistemos ir paslaugų saugumą yra svarbus bendras tikslas. Todėl Šalys paskiria instituciją, atsakingą už GNSS saugumo klausimus, įskaitant konsultavimąsi. Šia sistema bus siekiama apsaugoti GNSS paslaugų tęstinumą.
3. Šalys imasi visų įmanomų priemonių, kad jų jurisdikcijai priklausančiose teritorijose būtų užtikrintas palydovinės navigacijos paslaugų ir atitinkamos infrastruktūros tęstinumas ir saugumas. Šalys neslopins GALILEO signalų be išankstinio Šalių susitarimo.

4. Šalys turi sudaryti saugumo susitarimą dėl bet kokio keitimosi įslaptinta informacija, nurodyta 4 straipsnio 2 dalies 2.6 punkte. Kompetentingos Šalių saugumo institucijos apibrėžia susitarimo taikymo principus, procedūras ir sritį.

13 STRAIPSNIS

Atsakomybė ir išlaidų padengimas

Šalys prireikus bendradarbiauja, siekdamos nustatyti ir įgyvendinti atsakomybės tvarką bei išlaidų padengimo priemonės, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos teikti civilinės paskirties GNSS paslaugas.

14 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo mechanizmas

1. Pagal šį Susitarimą Maroko vardu bendradarbiavimo veiklą koordinuoja ir sudaro jai sąlygas Maroko Karalystės Vyriausybė, o Bendrijos ir jos valstybių narių vardu – Europos Komisija.
2. Vadovaudamosi 1 straipsnyje nustatytu tikslu, abi Šalys apibrėžia bendradarbiavimo mechanizmus šiam Susitarimui administruoti, kaip numatyta 2000 m. kovo mėn. asociacijos susitarime.

3. Šalys susitaria dėl galimybės Marokui dalyvauti Europos GNSS priežiūros institucijos veikloje pagal šioje srityje taikomas teises ir procedūras.

15 STRAIPSNIS

Finansavimas

1. Maroko įnašo suma į GALILEO programą dalyvaujant Europos GNSS priežiūros institucijos veikloje ir jo mokėjimo tvarka nustatoma atskiru susitarimu, laikantis institucinės tvarkos, numatytos taikomuose Europos bendrijos teisės aktuose.
2. Vadovaujantis 2000 m. kovo mėn. asociacijos susitarimu, užtikrinamas laisvas su Šalių bendradarbiavimo programomis pagal šį Susitarimą susijusių prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas.
3. Nepažeidžiant 2 dalies, kai vienos Šalies bendradarbiavimo programoje yra numatytos lėšos kitos Šalies dalyviams, kurios gali būti naudojamos įrangai pirkti, Šalys užtikrina, kad vienos Šalies įranga kitos Šalies dalyviams būtų perduodama netaikant mokesčių ir muitų, privalomų pagal kiekvienos Šalies teritorijoje galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus.

16 STRAIPSNIS

Keitimasis informacija

1. Siekdamos užtikrinti veiksmingą šio Susitarimo nuostatų įgyvendinimą, Šalys nustato administracines priemones ir paskiria konsultacinius informacijos centrus.
2. Šalys skatina abiejų Šalių institucijas ir įmones toliau keistis informacija apie palydovinę navigaciją.

17 STRAIPSNIS

Konsultacijos ir ginčų sprendimas

1. Bet kurios iš Šalių prašymu Šalys nedelsdamos konsultuojasi visais klausimais, kylančiais dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo. Šalys susitaria draugiškai spręsti ginčus dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo.
2. Jei susitarti nepavyksta, Šalys taiko 2000 m. kovo mėn. asociacijos susitarimo 86 straipsnyje numatytą ginčų sprendimo tvarką.
3. Taikant 1 ir 2 dalių nuostatas, nepažeidžiama Šalių teisė naudotis ginčų sprendimo sistema, numatyta Pasaulio prekybos organizaciją įsteigiančiame susitarime.

18 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmą sekančio mėnesio po to, kai Šalys praneša apie šiuo tikslu būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, dieną. Pranešimai siunčiami Europos Sąjungos Tarybai, Susitarimo depozitarui.
2. Šis Susitarimas gali būti bet kada nutrauktas prieš metus apie tai pranešus raštu.
3. Jei nenumatyta kitaip, šio Susitarimo nutraukimas neturi įtakos bet kokių pagal jį nustatytų priemonių ar pagal jį suteiktų teisių ir prisiimtų įsipareigojimų galiojimui ar trukmei.
4. Šis Susitarimas gali būti keičiamas abipusiu raštišku Šalių susitarimu. Bet kurie pakeitimai įsigalioja pirmą sekančio mėnesio po to, kai Šalys pasikeičia diplomatinėmis notomis, pranešdamos viena kitai apie šiuo tikslu būtinų vidaus procedūrų užbaigimą, dieną.
5. Šis Susitarimas galioja penkerius metus nuo jo įsigaliojimo dienos. Vėliau jis automatiškai pratęsiamas kitiems penkerių metų laikotarpiams, nebent viena Šalis ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki atitinkamo penkerių metų laikotarpio pabaigos raštu praneša kitai Šaliai apie savo ketinimą nepratęsti Susitarimo.

Šis Susitarimas parengtas dviem egzemplioriais anglų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų, vokiečių ir arabų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.